

1. אבו טאהא
2. אבו טאהא (קטינה)
3. אבו טאהא (קטין)
4. אבו טאהא (קטין)
5. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר

על ידי בייכ עוה"ד אלירן בללי ואח'

מהמוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר

רח' אבו עוביידה 4, ירושלים, 97200

טלפון: 02-6283555; פקסי: 02-6276317

העותרים

נ ג ד

אלוף פיקוד הדרום

ע"י פרקליטות המדינה,

משרד המשפטים, ירושלים

טלפון: 02-6466590; פקסי: 02-6467011

המשיב

תגובה מטעם המשיב

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד, המשיב מתכבד להגיש תגובתו לעתירה, כדלקמן.

1. עניינה של העתירה בבקשת העותרים 1 – 4 (להלן: "העותרים"), אם ושלוש ילדיה אזרחי ישראל, להורות למשיב לתת החלטה בבקשתם להתיר את יציאתם מישראל לרצועת עזה לצורך השתתפות בחתונתו של אחיה של העותרת 1, תושב הרצועה. כן מבקשים העותרים, כי בית המשפט הנכבד יאפשר יציאתם לרצועה כאמור.
2. לעמדת המשיב, דין העתירה להידחות. לאחר בחינת בקשת העותרים על ידי הגורמים המוסמכים, לרבות רשויות הביטחון, הוחלט שלא לאפשר את יציאת העותרים לרצועת עזה, לאור קיומם של טעמים ביטחוניים פרטניים.
3. כך על פי חומר חסוי המצוי אצל רשויות הביטחון, חלק מאחיה של העותרת 1 המתגוררים ברצועת עזה מעורבים בטרור, ולכן אין מקום לאפשר את יציאתם של העותרים לשטח הרצועה.
4. על כן, יטען המשיב כי לא קמה כל עילה להתערבות בהחלטה שלא לאשר את יציאתם של העותרים לרצועה, וזאת בין היתר על רקע מדיניותו לצמצם את מעברם של ישראלים מישראל לרצועת עזה - מדיניות אשר אושרה פעם אחר פעם בפסיקתו של בית משפט נכבד זה.

התשתית הנורמטיבית

5. נקודת המוצא המשפטית היא כי לאף ישראלי אין זכות להיכנס לשטח רצועת עזה וכי כניסתם של ישראלים לשטח רצועת עזה אסורה, אלא אם קיבלו היתר מיוחד לעשות כן.
6. מאז מלחמת ששת הימים ועד לחודש אוקטובר 2000 עמד בתוקפו היתר כניסה כללי לישראלים לשטח רצועת עזה, שטח שהוכרז כ"שטח סגור" עוד בשנת 1967. בחודש אוקטובר 2000, לאחר פרוץ אירועי "גאות ושפל" ("האינתיפאדה השנייה"), הכריז מפקד כוחות צה"ל באזור על שטחי המועצה הפלסטינית ברצועת עזה כאסורים לכניסת ישראלים, אלא אם קיבלו היתר מיוחד לעשות כן.
7. יצוין, כי על-פי ההלכה הפסוקה, לא הייתה לישראלים זכות כניסה לרצועת עזה, שכן השטח הוכרז כ"שטח סגור", וחופש התנועה של ישראלים אינו כולל את הזכות להיכנס לשטח שהוכרז כ"שטח סגור". לעניין זה, ראו סעיף 12 בפסק דינו של כב' הנשיא ברק בבג"ץ 9293/01 ברקת נ' שר הביטחון פ"ד נו(2) 509 (2002) (להלן – פרשת ברקה).
8. הממשל הצבאי ברצועת עזה הסתיים בשנת 2005, ועימו התבטלה תחיקת הביטחון שתלה ברצועת עזה. בהתאם לכך, כיום אסורה כניסתם של ישראלים לשטח רצועת עזה מכוח הוראת סעיף 24(א) לחוק יישום תכנית ההתנתקות, תשס"ה-2005 (להלן: "חוק יישום תכנית ההתנתקות"), אשר קובעת:
- "החל ביום הפינוי של שטח מפונה, לא ייכנס ישראלי לאותו שטח, ולא ישהה בו, אלא בהיתר שייתן לו המפקד ובהתאם לתנאי ההיתר."
- יוער, כי בסעיף 1 לצו יישום תכנית ההתנתקות (חבל עזה), התשס"ה-2005, שהוצא מכוח הוראת סעיף 22 לחוק יישום תכנית ההתנתקות, נקבע כי "השטח המפונה הוא כל רצועת עזה", ובסעיף 2 בצו נקבע, כי "יום תפינוי" הינו 15.8.05. עוד נוסף, כי בסעיף 2 לחוק יישום תכנית ההתנתקות נקבע, לעניין חבל עזה, כי "המפקד" הוא אלוף פיקוד הדרום וכן מי שהוסמך על-ידו.
9. לפיכך, עד ליום הפינוי לפי חוק יישום תכנית ההתנתקות, כניסתם של ישראלים לשטחי רצועת עזה הוגבלה מכוח תחיקת הביטחון; ואילו לאחריו הכניסה אסורה – למעט אם ניתן היתר לכך מטעם "המפקד" – מכוח הוראת חוק מפורשת שחוקקה הכנסת.
10. על פי המדיניות שנקבעה לאחר תחילת אירועי "גאות ושפל" – ועד להשתלטות חמאס על רצועת עזה בשנת 2007 – המשיב איפשר את כניסתם לשטח הרצועה של ישראלים, שביקשו לבקר קרובי משפחה מדרגה ראשונה בשל קיומו של צורך הומניטארי חריג

(חתונה, מחלה קשה שיש בה חשש לחיי החולה, הלוויה וכדומה), בכפוף להיעדר התנגדות ביטחונית פרטנית. כמו כן, המשיב התיר את כניסתם לרצועת עזה של ישראלים הנשואים לאדם המתגורר בעזה ("משפחות חצויות") וכן את כניסתם של ישראלים לרצועה לשם ביקור קרובי משפחה מדרגה ראשונה עימם לא נפגשו בשנה האחרונה, ובלבד שהבקשה הוגשה במהלך אחד מהחגים – עיד אל-אדחה, עיד אל-פיטר (למוסלמים), חג המולד או חג הפסחא (לנוצרים) ובכפוף להעדר התנגדות ביטחונית.

עוד יצוין, כי ישראלים שלהם ניתן היתר ביקור ברצועת עזה היו רשאים לצרף כנלווים אף את ילדיהם שגילם אינו עולה על 18 שנים וכן את בני זוגם הנשואים להם.

11. מדיניות מתן ההיתרים המתוארת לא שונתה באופן מהותי אף לאחר יישום תכנית ההתנתקות, בכפוף לשיקולים הביטחוניים המשתנים מעת לעת.

12. כידוע, בחודש יוני 2007 השתלט ארגון הטרור חמאס על רצועת עזה. בהתאם, ביום 19.9.07, ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי קיבלה את החלטה מס' ב/34, בה הגדירה את רצועת עזה כ"יישות טרור" העוינת את מדינת ישראל, והנחתה את מערכת הביטחון, בין היתר, לצמצם תנועת אנשים בין שטח ישראל לרצועה, כמתחייב מן הסיטואציה הביטחונית הקשה. מדיניות זו המשיכה גם לאחר מבצע "עופרת יצוקה", מבצע "עמוד ענן" ומבצע "צוק איתן", ואף ביתר שאת.

במסגרת מדיניות זו, הוגבלה יציאתם של ישראלים לרצועת עזה ליציאת בני זוג ישראלים מ"משפחות חצויות" (כשבן הזוג השני מתגורר ברצועה) וכן יציאה לצורך ביקורי משפחה בנסיבות של חתונה, לוויה או מחלה קשה של קרובים מדרגה ראשונה. כל זאת, בכפוף לשיקול דעתה של מדינת ישראל, אשר לא מוטלת עליה כל חובה בעניין זה.

13. כפי שהוסבר לעיל, רצועת עזה, הנשלטת על-ידי ארגון טרור, הוכרזה כשטח עוין ואין כל חובה המוטלת על המדינה לאפשר לאזרחיה להיכנס אליה. כידוע, ברצועת עזה פועלים ארגוני טרור רבים, אשר עושים כל שביכולתם על מנת לפגוע במדינת ישראל ובאזרחיה.

על כן, כפי שפירט המשיב בעבר, עמדת גורמי הביטחון הינה כי כניסת ישראלים לרצועת עזה, ומעבר של ישראלים בין רצועת עזה לבין ישראל, יוצרים סיכונים ביטחוניים משמעותיים.

בין סוגי הסיכונים הביטחוניים הקיימים כאמור, ניתן למנות, בין היתר, את החשש שייעשו ניסיונות לגייס אזרחים ותושבים ישראלים לארגוני הטרור השונים, בין אם בידיעת הישראלי ובין אם באופן "משוטה". העובדה שכניסת תושבי הרצועה לשטח ישראל ואיו"ש מוגבלת מאוד לעת הזו, הופכת את גיוסם של תושבים ואזרחים ישראלים הנכנסים לרצועה לאטרקטיבית במיוחד בעיני גורמי הטרור.

14. בית משפט נכבד זה אישר את הרציונאל הביטחוני שבבסיס המדיניות שנקבעה. כך, למשל, נקבע בבג"ץ 10336/06 אבו חוזה נ' אלוף פיקוד הדרום (פסק דין מיום 27.12.2006), כדלקמן:

"6. על פי סעיף 24(א) לחוק יישום תכנית ההתנתקות, התשס"ה-2005, לא יכנס ישראלי לשטח חבל עזה בלא היתר מטעם המפקד. הגורם המוסמך לאשר כניסת ישראלים לחבל עזה הוא אלוף פיקוד הדרום, ובידו שיקול הדעת בענין התרת כניסתם של ישראלים לאיזור זה. בין שיקוליו עומד, מצד אחד, החשש כי כניסת ישראלים לעזה תיצור סיכונים בטחוניים משמעותיים בשל נסיונות צפויים של ארגוני הטרור לשלבם בפעילותם, לקידום מטרותיהם; מצד שני, נשקלים בהקשר זה היבטים הומניטריים הקשורים בצרכיהם הטבעיים של אזרחים ישראלים לבקר את קרובי משפחתם ברצועה, במיוחד במהלך החגים."

15. ראו לעניין זה את שנקבע גם בבג"ץ 7235/09 המוקד להגנת הפרט נ' אלוף פיקוד הדרום (פורסם באר"ש, פסק דין מיום 16.9.09):

"2. האיסור על ביקורי ישראלים בעזה אינו חדש עמנו. הוא שואב את כוחו מן הצו שהוציא תחת ידו משיב 1, אלוף פיקוד הדרום, על-פי סמכותו שבסעיף 24 לחוק יישום תכנית ההתנתקות, התשס"ה-2005. יסודו ביחסי העוינות השוררים בין מדינת ישראל לבין הישות הפלסטינית ברצועת עזה, ובסיכון הנשקף מפני התרתו של מעבר ישראלים אל הרצועה וממנה, דרך תשתית מעברים שהיא כשלעצמה יעד מועדף לפעולות טרור.

3. בעתירות שהונחו לפתחו בעבר. קבע בית-משפט זה כי לא קמה עילה להתערב בצו האלוף. כל עוד עומדת המציאות הביטחונית בעינה (בג"ץ 6339/07 גזאוי נ' אלוף פיקוד דרום (לא פורסם, 29.7.07); בג"ץ 8250/07 המוקד להגנת הפרט נ' אלוף פיקוד הדרום (לא פורסם, 10.10.07)).

ממסקנה זו אין מקום לשנות אף במקרה דנן. אין לכחד כי איסור על ביקורי קרובים, המקיף ביסודו של דבר בעיקר את אזרחי ישראל הערבים, גורע מזכויות מוגנות ופגיעתו קשה. עם זאת, בהתחשב בסכנות הממשיות אשר טמונות בהתרת הביקורים. וכן נוכח העובדה שהמשיבים בוחנים את מדיניותם מעת לעת. איננו סבורים כי פגיעת זו עולה במידתה על הנדרש.

בצורך להתאים את המדיניות למציאות הקיימת מצוי גם מענה לטענת העותרים, כי ניתנה להם הבטחה שלטונית (שלחשקפתנו, כלל לא ניתנה) – הכובלת, לשיטתם, את המשיבים, לאפשר את הביקורים.

4. מטעם זה החלטנו לדחות את העתירה, ואנו עושים כן בלא צו להוצאות" (ההדגשות אינן במקור)

וכן בג"ץ 1892/10 אבו סרדאנה נ' המפקד הצבאי לאיו"ש, (פסק דין מיום 11.8.2010):

"כאמור, הרשות המוסמכת החליטה כי בנסיבות דהיום אין להתיר מעבר, אפילו של בני משפחה, אלא במקרים חריגים שעניינם של העותרים אינו בא בגדרם. על רקע המציאות הבטחונית הקיימת, והמתיחות הרבה ברצועת עזה בפרט, נראה

כי החלטת המשיבים שלא להעתר לבקשת העותרים הינה החלטה סבירה, אשר לא קמה עילה להתערבותנו בה. מדיניות זו נסמכת על החלטת ממשלה בדבר מגבלות שונות על הרצועה ועל התנועה ממנה ואליה. החלטה זו כבר עמדה לביקורת שיפוטית בפני בית משפט זה, ולא נמצאה עילה להתערב בה [...]". (ההדגשות אינן במקור)

16. על יסוד האמור לעיל, היתרי כניסה לשטח רצועת עזה ניתנים לאזרחים ולתושבים ישראלים במשורה ובמקרים חריגים בלבד, בהם נמצאת **הצדקה מיוחדת** לכך. כן, יצוין, כי כחלק מהליך שוטף של בחינת מדיניות הפעלת המעברים לרצועת עזה נערכת הערכת מצב ביטחונית עיתית, על-מנת לבחון את כלל העניינים הנוגעים למעבר בין רצועת עזה לישראל.
17. לשם שלמות התמונה יצוין כי בעקבות פעילויות ארגוני הטרור ברצועת עזה, חלה **התגברות בסיכון** הנשקף כתוצאה מיציאתם של ישראלים לרצועת עזה.
- בהתאם לכך, נוכח המצב הביטחוני ברצועת עזה והתגברות הסיכון הנשקף מיציאת ישראלים לרצועת עזה, ביום 23.7.15 הורה מפקד פיקוד הדרום על צמצום יציאת ישראלים לרצועת עזה, פרט למקרים פרטניים ובנסיבות חריגות ייחודיות ודחופות בלבד. כל זאת, כאמור לעיל, בעקבות החשש המוגבר כאמור מיציאתם של ישראלים לרצועת עזה – חשש לסיכון חייהם ושלומם, המצטרף לסיכון הטמון בניצול יציאתם של ישראלים לרצועת עזה לצורכיהם של ארגוני הטרור.
18. במסגרת מסמך "סטטוס הרשאות בלתי מסווג לכניסת פלסטינים לישראל, למעברם בין אזור יהודה ושומרון לבין רצועת עזה וליציאתם לחו"ל" (להלן: "סטטוס הרשאות"), אשר מפורסם באתר האינטרנט של המתפ"ש ומתעדכן מעת לעת, נקבעים, בין היתר, הקריטריונים העדכניים ליציאת ישראלים לשטח רצועת עזה.
- צילום מסמך "סטטוס הרשאות בלתי מסווג לכניסת פלסטינים לישראל, למעברם בין אזור יהודה ושומרון לבין רצועת עזה וליציאתם לחו"ל" מעודכן ליום 6.2.17 (ללא טבלאות ההיתרים), מצורף ומסומן מ/ש1.
19. על פי מסמך סטטוס ההרשאות, בכפוף, בין היתר, **לביצוע הבדיקות הביטחונית הנדרשות**, תותר יציאת ישראלים לרצועה לצורך השתתפות בחתונה של קרוב משפחה מדרגה ראשונה. באשר לנלווים, תותר יציאתם לרצועה של ילדיו עד גיל 16 בלבד של ישראלי שהותרה יציאתו לרצועה בהתאם לקריטריונים לעיל, כנלווים.
20. משאלו פני הדברים, ולאור הטעמים הביטחוניים הפרטניים המתקיימים בעניינם של העותרים, אין עילה להתערבות בהחלטת המשיב ודין העתירה להידחות.

ענייני הפרטני של העותרות

21. כעולה מהעתירה, ביום 30.3.17 וביום 12.4.17 פנו העותרים, באמצעות העותרת 5, אל משרד הישראלים במנהלת התיאום והקישור עזה (להלן: "מת"ק עזה" או "חמת"ק") בבקשה להתיר את יציאתם לרצועת עזה, על מנת להשתתף בחתונתנו של אחיה של העותרת 1, תושב הרצועה. במסגרת הבדיקות ההכרחיות, הועברה הבקשה גם לבדיקה ביטחונית פרטנית אצל רשויות הביטחון המוסמכות.
22. ביום 20.4.17, ולאחר שהושלמו הבדיקות הביטחוניות, הודיע ח"מ לב"כ העותרים באמצעות דוא"ל כי בחינת בקשת העותרים העלתה כי לא ניתן לאפשר את יציאתם לרצועת עזה עקב קיומם של טעמים ביטחוניים פרטניים, קרי, חשש לסיכון ביטחוני הנשקף באופן פרטני מיציאת העותרים לרצועה, ובתיאום לעמדתם של גורמי הביטחון המוסמכים. כן צוין, כי בלא קשר לאמור, מכל מקום, מפאת גילה של העותרת 2 לא ניתן לאשר את בקשתה מאחר שאינה עומדת בקריטריונים למתן היתר יציאה לישראלים לרצועת עזה כמפורט לעיל. בהתאם לכך, ולאור האמור, התבקש ב"כ העותרים להודיע לח"מ האם העותרים עומדים על העתירה.
- העתק מהודעת דוא"ל מטעם הח"מ לב"כ העותרים מיום 20.4.17 מצורף ומסומן מש/2.
23. עוד באותו היום השיב ב"כ העותרים לח"מ כי העותרים עומדים על בירור העתירה.
- העתק מתשובת ב"כ העותרים בדוא"ל מצורף ומסומן מש/3.
24. מכאן העתירה דנו.

עמדת המשיב

25. כאמור, דחיית בקשת של העותרים מבוססת על טעמים ביטחוניים פרטניים. כפי שתואר לעיל, קבלת היתר מאת הגורמים המוסמכים אצל המשיב ליציאה של אזרח ישראלי לרצועת עזה כמופה להיעדד התנגדות ביטחונית פרטנית.
26. כמתואר לעיל, על פי חומר חסוי המצוי אצל רשויות הביטחון, חלק מאחיה של העותרת 1 המתגוררים ברצועת עזה מעורבים בטרור, ולכן אין מקום לאפשר את יציאתם של העותרים לשטח הרצועה. על כן, בענייננו, מתנגדים גורמי הביטחון בנקודת הזמן הנוכחית ליציאת העותרים לרצועת עזה.
27. יצוין כי ככל שיראה זאת בית המשפט הנכבד לנוון, ובהסכמת העותרים, מסכים המשיב להצגת מלוא החומר החסוי בדלתיים סגורות, ובמעמד צד אחד.

28. על כן, בעת הנוכחית, לאור קיומם של טעמים ביטחוניים פרטניים בעניינם של העותרים, ועל רקע המצב הביטחוני השורר ברצועת עזה כמוסבר לעיל בהרחבה, לא ניתן להתיר את כניסתם של העותרים לרצועה. יצוין כי ככל שתוגש בקשה בעניין בעתיד, ניתן יהיה לשוב ולבחון עמדה זו, בשים לב לנסיבות שישררו אז וכן לחלוף הזמן.
29. כן יובהר, כי מכל מקום, אין להתיר את יציאתה של העותרת 2 לרצועה וזאת מפאת גילה העולה על גיל 16. כאמור לעיל, מסמך סטטוס ההרשאות קובע במפורש כי תותר יציאתם לרצועה של ילדים עד גיל 16 של ישראלי שהותרה יציאתו לרצועה בהתאם לקריטריונים לעיל, כנלווים. כעולה מנספחי העתירה, העותרת 2 בת 17 ומשכך, בכל מקרה ומבלי לגרוע מהאמור לעיל, אינה עונה לקריטריון דנן.
30. נוכח כל האמור לעיל, חמשיב יטען כי ההחלטה שלא להתיר את יציאתם של העותרים לרצועת עזה הינה סבירה ולא נפל בה כל פגם.
31. אשר על כן, המשיב יטען כי דין העתירה להידחות.

חיום, כ"ד בניסן תשע"ז
20 באפריל 2017

רנאד עיד, עו"ד

סגן בכיר בפרקליטות חמדינה